

Hoofdstuk 2

Gaan mensen bij hun dood naar de hemel?

Deze vraag lijkt eenvoudig.
Ze is dat niet.

Hoewel het in christelijke taalgebruik bijna vanzelfsprekend is geworden dat iemand “naar de hemel gaat” bij overlijden, blijkt deze gedachte verrassend **moelijk direct uit de Schrift te onderbouwen**.

Waarom spreekt de Bijbel consequent over **opstanding**?
Waarom wordt de dood beschreven als slaap, stilte en wachten?
En wat betekent het als Christus de *Eersteling uit de doden* wordt genoemd?

Dit hoofdstuk zet dood, hemel en opstanding opnieuw naast elkaar — zonder haast.

Gaan mensen bij hun dood naar de hemel?

(met voetnoten)

1. Dood is dood — geen eufemisme

Wanneer Prediker zegt:

“De doden weten helemaal niets” (Pred. 9:5)

wordt hier het Hebreeuwse *mētîm* gebruikt: letterlijk **doden**, zonder verzachting of spirituele herinterpretatie.¹

De tekst zegt niet dat zij *iets anders* weten, maar dat zij **niets weten**.

Ook Psalm 146:4 gebruikt nuchtere taal:

“Zijn adem gaat uit, hij keert terug tot zijn aarde; op die dag vergaan zijn plannen.”

Het Hebreeuwse *‘eshtonot* (plannen/overwegingen) duidt op bewust handelen.²
Dat verdwijnt bij de dood.

2. “Ontslapen” is geen poëzie

Het veelgebruikte Bijbelse woord *ontslapen* (Gr. *koimaō*) betekent letterlijk: **in slaap vallen**.³
Het impliceert:

- tijdelijke toestand
- geen actief bewustzijn
- verwachting van ontwaken

Paulus gebruikt dit woord consequent voor gelovigen die gestorven zijn (1 Kor. 15:6,18,20). Niet voor mensen die al leven in een andere sfeer.

3. Opstanding als kernleer

Paulus' betoog in 1 Korinthe 15 staat of valt met één uitgangspunt:

Als de doden niet worden opgewekt, zijn zij nog dood.

Het Griekse *anastasis* betekent letterlijk: **weer opstaan**.⁴

Niet: voortleven.

Niet: verplaatsen.

Maar: **terugkeer uit de dood**.

Daarom zegt Paulus onomwonden:

“Dan zijn ook zij die in Christus ontslapen zijn, verloren.” (1 Kor. 15:18)

Dat is alleen logisch als zij zich niet al in de hemel bevinden.

4. Christus als Eersteling

Christus wordt genoemd:

“Eersteling uit de doden” (1 Kor. 15:20)

Het woord *aparchē* verwijst naar de **eerste van een oogst**.⁵

Niet de beste, maar de **eerste in volgorde**.

Als Christus de eerste is die onvergankelijk leven ontvangt, dan:

- leefde niemand vóór Hem reeds onsterfelijk
 - bevindt niemand zich vóór Hem in een verheerlijkte toestand
-

5. “Bij de Heer zijn” (2 Kor. 5)

Paulus' verlangen om “bij de Heer te wonen” staat in een context van **lichamelijke verandering**, niet van sterven.

Hij gebruikt drie sleutelwoorden:

- *skēnos* (tent – tijdelijk lichaam)
- *oikētērion* (woning – blijvend lichaam)⁶

- *ependyō* (overkleden, niet uitkleden)

Paulus verlangt nadrukkelijk **niet** naar naaktheid (dood), maar naar **overkleed worden** — levend veranderd worden.

6. “Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn”

De grondtekst van **Lucas 23:43** bevat **geen leestekens**.⁷
De interpunctie is dus interpretatie.

Vergelijk:

- “*Ik zeg u heden: u zult...*”
- “*Ik zeg u: heden zult u...*”

Dat Jezus zelf na Zijn opstanding zegt:

“*Ik ben nog niet opgevaren naar de Vader*” (Joh. 20:17)

maakt een onmiddellijk paradijsbezoek problematisch.

7. Conclusie met voetnoten

De leer dat mensen bij hun dood naar de hemel gaan:

- is **pastoraal begrijpelijk**
- maar **exegetisch zwak**
- en **theologisch ontwrichtend** voor de opstanding

De Bijbel leert geen onmiddellijke hemelgang, maar een **toekomstige opstanding**.

Voetnoten Hoofdstuk 2

1. *mētīm* – Strong H4191
2. *‘eshtonot* – plannen, intenties
3. *koimaō* – Strong G2837
4. *anastasis* – Strong G386
5. *aparchē* – Strong G536
6. *oikētērion* – Strong G3613
7. Oudgrieks kende geen leestekens

Samenvatting – Hoofdstuk 2

Gaan mensen bij hun dood naar de hemel?

- De Bijbel beschrijft de dood consequent als **werkelijke dood**, niet als overgang naar een ander bewust leven.
- Termen als *ontslapen* (*koimaō*) wijzen op een **tijdelijke toestand**, in afwachting van opstanding.
- De **opstanding** staat centraal in het evangelie; zonder opstanding verliest het christelijk geloof zijn fundament.
- Christus wordt de **Eersteling uit de doden** genoemd, wat uitsluit dat anderen Hem daarin zijn voorgegaan.
- Veel aangehaalde teksten over “bij de Heer zijn” spreken over **lichamelijke verandering**, niet over sterven.
- De gedachte van een onmiddellijke hemelgang berust grotendeels op **traditie en interpretatie**, niet op expliciete Schriftuitspraken.

Kernconclusie:

De Bijbel leert geen onmiddellijke hemelgang bij de dood, maar een **toekomstige opstanding** als fundament van de christelijke hoop.